

KRJELA 21

Klub mladých autorov pri Knížnici G.F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši

Radka Berešíková

* * *

Zimné slnko
zapadlo
za studenú
nádej
januárové
kvety
sa mi smejú
vo mne
zima z tvojho
nezadržateľného
odchodu

* * *

Keď pes
v noci
breše
za svojou
láskou
čo ho čaká
vo dvore
u susedov
a ja vo svojej
malej búde
štekám
Bohu do tváre
svoje
nekonečne
nudné prečo
zrazu rozumiem
psej reči
štekáme
len do toho
koho ľúbime
* * *

A bola
Praha
a bol môj
domčúrik
učupený
medzi horami
a bolo
tisíc a nejedna
noc
keď vieru
som strácala
zúfalo hľadala
hviezdu nádeje
a bol ranený
psík čo mi
hrýzol srdce
a bol si ty
a popol
spálených
ilúzií
loosing
our
religion
2006

A je môj
domčúrik
a našiel
sa Boh
ktorý sa
ukrýval
v ranenom
psíkovi
srdce
sa spamätáva

a je plachá
nádej
a je prísľub
leta
z teba
rezonancie
I'm just
a dreamer

* * *

Chcem to žiť
tak ako
to žijem
s primerane
pristrihnutými
krídlami
tesný im je
môj vesmír
On a ty

* * *

Prv než ma
zo zimného
spánku
prebudí
prvá šálka
kávy
doznieva
vo mne
volanie
po tebe
tak osameli
na vlastných
území

zázrakov
stále pre mňa
nesnežíš
a vločky
netancujú
samé

* * *

Princ na
čiernom
koni
nesklamal
zaklopkal
na moje
windows
a naskočil
na môj portál
virtuálnych
ilúzií
na vlnách
noci
communication
is out
horia
písmenká
chytení
v sieti
všetko
je na
webe
nič nie je
na nás
internetové
blues

svojej rodine sa snaží ukázať, aká je chudera. Pozýva sa na obed, aby nemusela variť doma a tak ušetrila. Najradšej chodí cez vianočné či veľkonočné sviatky, kedy naozaj ulahodí svojmu jazýčku a naje sa čohokoľvek do sytosti. K sebe vás pozve minimálne, aj to len poobede, keď predpokladá, že nebudete hladní.

Práve som sa zamýšľala nad tým, akou farbou natriem drevený rám zrkadla v kúte... „Nemôžete mi dať ani chvíľu pokoja?“ začula som tetu Oľgu, ktorá v chodbe starodávneho domu umýva zem. Dnes už štvrtýkrát. Umýva, umýva a umýva. Chronická upratovačka. Upratuje a umýva všetko, čo vidí. Veľmi nezáleží na tom, čo upratať a umyť treba a čo nie. Dôležitá je tá činnosť. Keď bude upratovať a umývať, bude upratané a bude čisto. Avšak nikdy nie je dosť upratané a dosť čisto. Odjakživa bola presvedčená, že existuje taký prostriedok, ktorý vypátra aj najmenšiu nečistotu. Problém je len tam, že spomínaný prostriedok nikto nemá, nedá sa vyrobiť, ani inak získať. Všetko by bolo v poriadku, keby chronická upratovačka vedela, čo kde uprace. Vie len to, že neporiadok upratala na miesto. Môže sa stať, že to, čo upratala, neuvidíte už nikdy viac v živote. Tento talent zdedila po svojom otcovi.

Niekdde v kúpeľni som našla vedierko s tmavočervenou farbou. Nafarbila som zrkadlo a spokojná so svojím výtvorom ľahla som si na matrac, ktorý som si priniesla pred pár dňami, lebo mi zavádzal v izbe. Po pár minútach som zaspala a zobudila sa až na krik bratranca Ignáca, ktorý sa práve rozišiel so svojou priateľkou a svoju zlosť si vybíjal tu, na povale, kde predpokladal, že nikto nebude. Nahlas uvažoval: „Všetko mi ju pripomína! Svet? Život? Všetko je len podfuk. Láska je klam, ktorý rýchlo pominie. Človek žmurkne a zistí, že všetko je nanič. Zistí, že v skutočnosti je len sentimentálny hlupák. To, prečo niekedy žil, je nič, mizerná somarina. Prečo má žiť? Aby prežil trápne ubíjajúce a ľútosťivé chvíle? To predsa nechce. Čo má robiť? Zabiť sa? To predsa nie je riešenie. Preto si vytvára štít a keď sa obzrie, uvidí za sebou pusto. Všetko je nanič. Všetko je naruby. Je nikto. Nikomu by nechýbal. A aj keby sa našiel niekto, sentimentálny hlupák by sa radšej zbabelo zabil. Nespraví to... bojí sa, že to bude bolieť. Bojí sa, že to bude ľutovať. Bojí sa, že zhorí v pekle. Bojí sa, že potom nájde zmysel... potom po smrti... potom, keď bude neskoro.“ Celý rozzúrený hodil papučou do čerstvo vymaľovaného zrkadla, ktoré sa v tom okamihu rozbilo na márne kúsky.

Anna Uramová

Aj dnes

Neviem pevne kráčať v tomto svete
Pane ešte stále sú pre mňa dôležité svetielka
radosti čo rozjasňujú tmu dozrievajúcich
večerov vtedy povykľadáam na stôl všetky
sviečky ktoré nájdem v dome vymaľujem
steny duše načerveno a už viem že aj dnes Ti
napriek všetkému zasa raz uverím

Pohľadnice

Modlím sa k Tebe Bože tak ako viem
nie sú to litánie ani ruženec neskladám
teologicky správne texty v rozsvietenej
samote večera Ti posielam pohľadnice všetky
farby čo si nosím v duši lejem zvysoka na papier
červená hnedá zlatá modrá do ornamentov
smútku sa rozlieva tvoja útecha a ja deň za dňom
maľujem ako Monet viac než päťdesiatkrát
svoj Rouen jediný motív jedinú
bolesť

Iné ticho

Kráčam si mesto zaveseným v sieti popoludnia je len
pol štvrtej no všetci spia za múrmi pomaly vyprchávajú
bublínky z nedopitých pohárov včera bol Silvester...

... po dlhej ceste konečne otváram kláštorňú bránu vstupujem
do iného ticha v kaplnke ako v bielej mušli zhasína ohňostroj
predstav strácam sa v modlitbách minulých dní vyťahujem z nich
iskričky pokoja nech rozsvietia tento novoročný večer zaženú
tmu rozohrejú skrehnuté dlane roztopia kryštály smútku soľ
páliacu v očiach

Veci na ktorých záleží

„Kino je chrámom filmu“ povedal raz kamarát
a ja viem že mal pravdu viem to dnes keď sedím
v príručnej tme vstupujem do príbehu som jeho
súčasťou vychutnávam krásu premýšľam plačom
smejem sa a ďalších päťdesiat ľudí sa smeje spolu
so mnou cítim spolupatričnosť ktorá spája rozdielnych
viac než všetky ekumenické stretnutia...

... pomaly vychádzam von za mnou zhasínajú
svetlá domov si odnášam pokrčený lístok obaly
z popcornu a obrovskú radosť z toho že vo mne
zasa raz niekto zachránil veci na ktorých záleží

V premonštrátskom kláštore

Ponad trnavské strechy náhlivo prechádza večer ruže
v záhrade už strácajú svoju septembrovú
vôňu o niekoľko týždňov sa ich dotkne prvý mráz

„... vľavo máme noviciát, teraz je nás dvanásť. Západnú časť
sme prerábali pred tromi rokmi... Tam? Nie, tam je refektár...“

Strácame sa v šere pomedzi kmene jabloní zbieram
slová matky predstavenej držím s ňou krok v debate
o odluke Cirkvi od štátu no predsa kdesi pod tým všetkým
chcem spoznať to čo mi pri prvej návšteve nikto nepovie
zistiť aký skutočný je ten pokoj čo sa vznáša popri stenách
ako modrý dym kadidla dotknúť sa ticha noci v ktorých
osamelí strážcovia zapalujú biele sviece bdenia aby v pokore
prosili aj za čistotu našich modlitieb

Za teba

Cesta ubieha príliš rýchlo za nami nechávame
daždívú krajinu polia označené jarnými potokmi
trsy trávy lesknúce sa v slnku po ôsmich mesiacoch
zima konečne odchádza

„Ako sa má?“ pýtam sa na najdôležitejšieho človeka
v tvojom živote

Kvapky z akvarelových oblakov dopadli
na sklo auta pod kolesami praskajú vrstvy

štrku zúfalo skúšam prelomiť ticho

„Zomiera“ vravíš nepozrieš na mňa zostávam
rovnaká bez pohybu v mlčaní zbytočná
ako kolotoče v zasneženom ráne bezhlasná

Vidím každý detail toho dňa konáre natiahnuté
do príliš jasnej oblohy moje zovreté ruky túžbu
kričať rozbiť zamrznuté slová tuhé a ľadové roztopiť
krč pozbierať kovové črepy plakať s tebou alebo
za teba

Môžeš

Na krajinu náhle padol adventný čas biely
ako oltárna plachta čistota vášho čakania sa ponára
v horiacich modlitbách

Nebojím sa tých dní keď ma zachraňuje práca desiatky
drobných povinností ktoré ako kamienky ukladám
na zlaté misky váh pozri Pane jediné čo chcem je vyvážiť
chvenie strachu

Väčšinou sa darí len niekedy v priestranných
predvianočných nociach nedokážem udržať pokope drevo
hodváb papier všetky farby glazúra praská je to ťažké
no až cez jemné trhliny v maske mojej nezraniteľnosti
ma môžeš uvidieť

Viac

Kráčam známou cestou pod októbrovým
slnkom sa polia rozlievajú do najjesennejších
nálad obloha zmodrela v čakaní prvých mrazov
stromy chcú sláviť svoj karneval

„You gave it all but I want more“ hudba U2
sa vlieva dovnútra mojej súkromnej krajiny naráža
na skaly myšlienok strháva z nich mach blato štrk
podmýva brehy...

... zostávam utopená v Bonovom hlase v slovách
konečne ukladám posledný kamienok do mozaiky
ťažko vypovedateľných túžob dal si mi všetko ale
ja chcem viac

Rouen - odtiene

... hnedá vo všetkých možných odtieňoch
zmiešaná s červenou ako lístie na jeseň
v Argenteuil rozsvietená lúčmi
francúzskeho slnka s horúcou s vôňou
škoricie cítiť v nej radostnú prítulnosť
chlebové kôrky stromy kmene zvráskavené
povrchy zem a
svetlo

Surrender

Maľujem ťa vo všetkých твоjich farbách si portrét
nádejí i strachu ktorý si nosím v hlave z palety
čakania vyberám farby je ich tam veľa no každá
nie je pre mňa beriem to pokojne nie všetci
umelci to vedia s modrou len málo z nich ju dokáže
na plátne rozsvietiť kvapkami striebra sú chladné
ako slzy stekajúce popri mreži modlitby s názvom
surrender milujem ťa vo všetkých твоjich farbách

Ihlou

Túto fľašu červeného neotváram šetrím si ju
celý večer pri pohári pôstne čistej vody vyberám
špendlíky drobných/dobrych predsavzatí naťahujem
do rámu svoje neskoroženské vysnívanie ihlou
prepichnetom lásku potiahnem roztrhne sa niť s gordickým
uzlom pri ušku to pôjde neľahšie no obraz sa postupne
ako na hladi-ne-sna rozčerí...

Na poličkách

Večer zamyslene plynie ponáhľam sa domov
popod vysvietené okná panelákov v hlave si nosím
obrysy nášho rozhovoru znovu vidím tvoju izbu
zútulnenú dýchajúcim tichom prechádzam sa po nej
prstom obkresľujem tieň na stenách skúšam pevnosť
skla čo chráni tvoje súkromné územia všetky malé svety
rozložené na poličkách z niektorých neutieraš prach je to
kvôli zabudlivosti alebo preto že pod jemnou sivou vrstvou
sa stráca to podstatné?

Ako domy

Na konci zimného večera sedím v autobuse pozorujem vás chodíte okolo nastupujete a vystupujete po celodennej práci s únavou a plnými igelitkami v rukách sem tam niekto povie dobrý večer...

... ste ako domy ktorým sa v šere rozsvecujú okná stojím pod nimi pozorný divák do mozaiky zbieram tisíce obrazov nesmelo rozkvitnutý smiech úlomky hnevu ručne maľované taniere obrovskej trpezlivosti na ktorých máte presnými rezmi nakrájané čakanie so štipkou útechy na prídel korálky veselosti aj krivolaké rastliny s hrubou kôrou v stvrdnutých hĺbkach korene starostí...

... občas aj lásku dávate do okien lepíte si ju na sklo tak ako si deti lepia veľkonočné obrázky nech všetci vidia možno ju máte ukrytú za záclonou jej obrysy sa dajú tušiť len v mäkkosti hlasu a jemnejšom výbere slov po zotmení zatvárajte prosím okenice spoznávam priveľa niekedy mi do očí padnú ostré črepiny pod nohy sa sype vlhká omietka počujem škripanie dverí ste ako domy ktorým sa v šere rozsvecujú okná...

... vidím tisíce obrazov

Krjela. Časopis Klubu mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Číslo 21. Autori tohto čísla: Radka Berešíková, Barbora Valková, Anna Uramová. Zostavila: Anna Ondrejková. Vydala Knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Marec 2007.